

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 02-03-430/22-1707/2

Podgorica, 31.10.2022. godine

MINISTARSTVO NAUKE I TEHNOLOŠKOG RAZVOJA
-n/r ministarke, gospođe Prof. dr Biljane Šćepanović-

Poštovana gospođo Šćepanović,

Povodom *Informacije o pristupanju Crne Gore Programu za finansiranje projekata multilateralne naučne i tehnološke saradnje u Dunavskom regionu*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Razmatrajući dostavljenu Informaciju, utvrđeno je da će pristupanje Crne Gore Programu za finansiranje projekata multilateralne naučne i tehnološke saradnje u Dunavskom regionu, proširiti mogućnosti koje trenutno nude postojeće šeme bilateralne saradnje u oblastima nauke, tehnologije i inovacija prema multilateralnoj saradnji u navedenom regionu.

Na tekst Informacije i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Naime, u tekstu Izvještaja o analizi uticaja propisa, navodi se da je Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti utvrđeno da integracija nacionalne naučnoistraživačke zajednice u Evropski istraživački prostor (ERA) predstavlja jedan od najznačajnijih prioriteta Crne Gore. Dodatno, u Izvještaju se navodi da uspostavljanje strateških partnerstava između domaćih i referentnih naučnih ustanova u regionu i svijetu, kao i povezivanje naučnoistraživačkog rada sa privredom utiče na jačanje konkurentnosti domaće privrede i brži ekonomski razvoj zemlje. S tim u vezi, a u dijelu procjene fiskalnog uticaja ukazano je da je neophodno obezbijediti budžetska sredstva za sprovođenje Poziva za podnošenje prijava za zajedničke projekte za period od 2023. do 2025. godine.

Planirano je da se poziv objavi 9. novembra 2022. godine, sa rokom za podnošenje prijava do januara 2023. godine, kao i da će za ove namjene u 2023. godini biti potrebna sredstva iz opštih prihoda budžeta u iznosu od 30.000,00€.

Imajući u vidu prethodno navedeno, Ministarstvo finansija, sa aspekta Direktorata za državni budžet nema primjedbi na predmetnu *Informaciju o pristupanju Crne Gore Programu za finansiranje projekata multilateralne naučne i tehnološke saradnje u Dunavskom regionu*, ali ukazuje da se sredstva za navedene namjene u periodu od 2023. do 2025. godine usklade sa sredstvima koja će biti raspoloživa u okviru godišnjih zakona o budžetu.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr. Aleksandar Damjanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

MINISTARSTVO NAUKE I TEHNOLOŠKOG RAZVOJA

NAZIV PROPISA

INFORMACIJA O PRISTUPANJU CRNE GORE PROGRAMU ZA FINANSIRANJE PROJEKATA MULTILATERALNE NAUČNE I TEHNOLOŠKE SARADNJE U DUNAVSKOM REGIONU

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Crna Gora je u potpunosti posvećena daljem jačanju međunarodne saradnje u oblasti nauke i istraživanja, kroz intenzivnije učešće u EU programima, međunarodnim programima i projektima, regionalnoj saradnji, kao i kroz jačanje bilateralne i multilateralne naučne i tehnološke saradnje.

Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja, u okviru sprovođenja politike u oblasti naučnoistraživačke djelatnosti, mobilnost istraživača tretira kao jedan od ključnih prioriteta. Mobilnost je jedan od najvažnijih faktora za unapređenje znanja i vještina istraživača, kvaliteta naučnoistraživačkog rada, uspostavljanja strateških partnerstava između domaćih institucija i referentnih naučnih ustanova u regionu i svijetu te povezivanja naučnoistraživačkog rada sa privredom, što sve vodi jačanju konkurentnosti domaće privrede i bržem ekonomskom razvitku zemlje.

Integracija naučnoistraživačke zajednice u Evropski istraživački prostor (ERA) jedan je od najznačajnijih prioriteta koji je utvrđen u Zakonu o naučnoistraživačkoj djelatnosti. U tom kontekstu značajni naponi su uloženi kako bi se stvorio što efikasniji nacionalni naučnoistraživački sistem otvoren za saradnju na regionalnom, evropskom i globalnom nivou. Za punu integraciju crnogorskih istraživača u ERA kreiranu su zakonodavni i strateški istraživački okviri, kao i nacionalni i međunarodni programi s akcentom na mobilnost istraživača.

Imajući u vidu pozitivna iskustva u saradnji sa zemljama u okviru Dunavskog regiona a u svjetlu bolje koordinacije izvora finansiranja, pristupanje Programu za Finansiranje projekata multilateralne naučne i tehnološke saradnje u Dunavskom regionu proširiće mogućnosti koje trenutno nude postojeće šeme bilateralne saradnje u oblastima nauke, tehnologije i inovacija prema multilateralnoj saradnji u Dunavskom regionu.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Pristupanje Programu za Finansiranje projekata multilateralne naučne i tehnološke saradnje u Dunavskom regionu doprinijeće:

- ostvarivanju naučnog napretka u zemljama učesnicama Programa kroz finansiranje mobilnosti istraživača u okviru zajedničkih istraživačkih projekata;
- razvoju istraživačkog kapaciteta u ovom regionu;

- unapređenju prekogranične saradnje na istraživanjima;
- omogućavanju mladim / ženskim istraživačima u zemljama učesnicama Programa da sarađuju u međunarodnom okruženju i razvijaju naučne karijere;
- olakšanom zajedničkom učešću u evropskim istraživačkim projektima.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Objasnite preferiranu opciju?**

Postupak pristupanja Crne Gore Programu za Finansiranje projekata multilateralne naučne i tehnološke saradnje u Dunavskom regionu realizovaće se kroz sprovođenje procedura na nacionalnom nivou, nakon čega će biti objavljen Poziv za podnošenje prijave za zajedničke projekte za period 2023-2025. godina. Odobreni projekti će trajati maksimalno dvije godine i sprovodiće se kroz razmjenu ljudi i informacija, a zemlje učesnice Programa će obezbijediti sredstva za mobilnost za projekte saradnje u svim poljima istraživanja.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

Pristupanje Programu za Finansiranje projekata multilateralne naučne i tehnološke saradnje u Dunavskom regionu proširiće mogućnosti koje trenutno nude postojeće šeme bilateralne saradnje u oblastima nauke, tehnologije i inovacija prema multilateralnoj saradnji u Dunavskom regionu.

Na ovaj način će se podstaći mobilnost istraživača koja je jedan od najvažnijih faktora za unapređenje znanja i vještina istraživača, kvaliteta naučnoistraživačkog rada, uspostavljanja strateških partnerstava između domaćih institucija i referentnih naučnih ustanova u regionu i svijetu te povezivanja naučnoistraživačkog rada sa privredom, što sve vodi jačanju konkurentnosti domaće privrede i bržem ekonomskom razvoju zemlje.

Učešće u Programu za Finansiranje projekata multilateralne naučne i tehnološke saradnje u Dunavskom regionu ne zahtijeva plaćanje godišnje nadoknade. Međutim, iz nacionalnog budžeta je neophodno obezbijediti sredstva za sprovođenje Poziva za podnošenje prijave za zajedničke projekte za period 2023-2025. godina, odnosno, za realizaciju projekata u okviru istog, u kojima bi učestvovali crnogorski istraživači. Imajući navedeno u vidu, a shodno praksi koju su primijenile ostale zemlje koje su se naknadno priključile ovom Programu, ocijenjeno je da je za poziv koji pokriva period 2023-2025. godine za ovu namjenu potrebno izdvojiti 30.000,00 EUR. Učešće u programu neće izazvati nikakve troškove malim i srednjim preduzećima, kao i građanima i privredi.

Imajući u vidu da je za naučnike u Crnoj Gori od izuzetne važnosti je uključivanje u istraživačke timove u naučnim međunarodnim institucijama u Evropi, koji raspolažu najsavremenijom opremom za ove oblasti istraživanja, na ovaj način našim naučnicima bi bilo omogućeno da učestvuju u vrhunskim međunarodnim projektima i da se umreže sa vodećim istraživačima iz svojih oblasti.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- **Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;**
- **Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog**

perioda? **Obrazložiti;**

- **Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;**
- **Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;**
- **Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?;**
- **Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;**
- **Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;**
- **Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;**
- **Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;**
- **Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.**

Učešće u Programu za Finansiranje projekata multilateralne naučne i tehnološke saradnje u Dunavskom regionu ne zahtijeva plaćanje godišnje nadoknade. Međutim, neophodno je obezbijediti sredstva za sprovođenje Poziva za podnošenje prijava za zajedničke projekte za period 2023-2025. godina, odnosno, za realizaciju projekata u okviru istog, u kojima bi učestvovali crnogorski istraživači.

Planirano je da se poziv objavi 9. novembra tekuće godine, sa rokom za podnošenje prijava do januara 2023. godine. Imajući u vidu da je početak implementacije projekata predviđen za narednu godinu, sredstva za ovu namjenu su predviđena budžetom za 2023. godinu.

S obzirom na to da će, po pristupanju Programu, Crna Gora prvi put učestvovati u pomenutom Pozivu, shodno praksi koju su primijenile ostale zemlje koje su se naknadno priključile ovom Programu, finansirala bi se najviše 3 najbolje rangirana projekta koji ispunjavaju uslove. Dodatni projekti koje selekciona komisija odobri mogu uključivati crnogorske partnere, ali će crnogorski istraživači morati sami da snose svoje troškove.

S tim u vezi, Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja obezbijedilo iz nacionalnog budžeta 30.000,00 EUR za poziv koji će biti objavljen u novembru 2022. godine, sa pozicije 4319 - Ostali transferi institucijama.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti**

Konsultacije su obavljene sa koordinatorom Programa za Finansiranje projekata multilateralne naučne i tehnološke saradnje u Dunavskom regionu, kao i predstavnicima ostalih zemalja učesnica Programa. Ovaj proces rezultirao je utvrđivanjem zajedničkih benefita za sve strane učesnice Programa, u svjetlu ostvarivanja što bolje naučno-tehnološke saradnje u Dunavskom regionu, odnosno ciljeva samog Programa.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Potencijalne prepreke za implementaciju Programa ogledaju se u eventualnom slabom odzivu crnogorskih istraživača i institucija za učešće u pozivu koji će biti objavljen u okviru istog, međutim Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja će uložiti napore da što bolje motiviše potencijalne aplikante

kako bi se ostvarili predviđeni ciljevi.

Ispunjavanje ciljeva će se mjeriti indikatorima koji se odnose na broj projekata, broj učesnika u programu, odlazeću mobilnost/broj realizovanih posjeta crnogorskih naučnika i istraživača inostranim institucijama.

Za sprovođenje monitoringa i evaluacije realizacije Programa u Crnoj Gori biće zaduženo Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja.

Podgorica, 21. oktobar 2022. godine

MINISTARKA

Biljana Šćepanović
Prof. dr Biljana Šćepanović